

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ**

2023 йил 10 ноябрь

Дўстлик шаҳри

Дўстлик туманлараро иқтисодий судининг судьяси И.Қурбанов раислигида, судья ёрдамчиси А.Розматовнинг котиблигида, даъвогар “Қурилиш люкс” масъулияти чекланган жамиятининг тугатиш бошқарувчиси Х.Комиловнинг жавобгар “Дўстлик дон маҳсулотлари” акциядорлик жамияти ҳисобидан 138.291.120 сўм асосий қарзни ундириш ҳақидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган иқтисодий ишни жавобгар вакили Т.Ғиёсов (ишончномага асосан)нинг иштирокида Дўстлик туманлараро иқтисодий суди биносида очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

Даъвогар “Қурилиш люкс” масъулияти чекланган жамиятининг тугатиш бошқарувчиси Х.Комилов (бундан кейинги матнларда “даъвогар” деб юритилади) судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар “Дўстлик дон маҳсулотлари” акциядорлик жамияти (бундан кейинги матнларда “жавобгар” деб юритилади) ҳисобидан 138.291.120 сўм асосий қарзни ундиришни сўраган.

Даъвогар суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган бўлса-да, бугунги суд мажлисида иштирок этмади, даъво аризаси юзасидан фикр билдирмади.

Дастлабки суд мажлисларида иштирок этган даъвогар вакили тушунтириш бериб, Дўстлик туманлараро иқтисодий судининг 12.06.2023 йилдаги 4-1304-2301/1086-сонли ҳал қилув қарорига асосан “Қурилиш люкс” масъулияти чекланган жамияти банкрот деб топилиб, тугатишга доир иш юритиш бошланганлиги, тугатиш бошқарувчиси этиб Х.Комилов тайинланганлигини, қарздорнинг ишларини бошқариш, тугатиш массасига киритиладиган мол-мулкни аниқлаш бўйича вазифаларни бажариш унга юклатилганлигини, тугатишга доир иш юритиш жараёнида “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖга хат билан мурожаат қилганлигини, мурожаатига жавобан 09.08.2023 йил ҳолатига жавобгарнинг даъвогар олдида 138.291.120 сўм ҳақдорлиги мавжуд эканлиги аниқланганлигини билдириб мазкур ҳақдорликни ундириб беришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар вакили жавобгар ва даъвогар 2017-2019 йиллар давомида ўзаро шартномавий муносабатларга киришган бўлганлигини, даъвогарнинг 2019 йил июнь ойига қадар ўзаро шартномавий муносабатлар натижасида 138.291.120 сўм ҳақдорлиги бўлганлигини, Жиноят ишлари бўйича Дўстлик туман судининг 27.11.2019 йилдаги ҳукмига кўра, даъвогар томонидан бажарилган 345.202.515 сўмлик ишлар сохта ҳужжатлар асосида жиноий йўл билан қўшиб ёзилганлиги ҳолати аниқланганлигини,

мазкур ҳукмга кўра 345.202.515 сўм миқдордаги маблағ “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ бошқаруви собиқ раиси А.Маҳмудовдан “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ фойдасига моддий зарар сифатида ундирилганлигини, кейинчалик ушбу ҳолат алоҳида иш юритувига ажратиб олиниб, суднинг 20.04.2023 йилдаги ҳукмига кўра, “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ бошқаруви собиқ раиси А.Маҳмудов ҳамда “Қурилиш люкс” МЧЖ собиқ раҳбари С.Суяровлардан солидар тартибда “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ фойдасига 345.202.515 сўм моддий зарар сифатида ундирилганлигини, Жиззах вилоят суди жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатининг ажрими билан мазкур ҳукм ўзгаришсиз қолдирилганлигини, даъво аризасида ундириш сўралган 138.291.120 сўм маблағ жамият фойдасига кирим қилинганлигини, шунингдек, ҳукм билан ундирилган 345.202.515 сўм ва мазкур сумма ўртасидаги фарқ 206.911.395 сўм маблағ юзасидан жамиятни кредиторлар сафига қўшиш юзасидан тугатиш суд бошқарувчисига мурожаат қилинганлигини билдириб, даъвони қаноатлантиришни рад этишни сўради.

Мазкур ҳолатда суд, низо юзасидан қарор қабул қилиш учун материаллар етарли эканлигини инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 170-моддаси талабларидан келиб чиқиб, ишни даъвогар (вакили) иштирокисиз кўришни лозим топди.

Суд ишдаги ҳужжатларни ўрганиб чиқиб, жавобгар вакилининг тушунтиришларини тинглаб, қуйидаги асосларга кўра, даъво талабларини қаноатлантиришни лозим деб топади.

Иш ҳужжатларидан кўринишича, Дўстлик туманлараро иқтисодий судининг 12.06.2023 йилдаги 4-1304-2301/1086-сонли иқтисодий иш юзасидан чиқарилган ҳал қилув қарорига кўра, “Қурилиш люкс” МЧЖ соддалаштирилиган тартибда банкрот деб топилиб, тугатишга доир иш юритиш бошланган ҳамда тугатиш бошқарувчиси этиб Х.Комилов тайинланган.

Ўзбекистон Республикасининг “Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида”ги Қонунининг 144-моддасига кўра, тугатиш бошқарувчиси тайинланган кундан эътиборан унга қарздорнинг ишларини бошқариш ҳамда қарздорнинг мол-мулкни тасарруф этиш бўйича барча ваколатлар ўтади.

Иш ҳужжатларига кўра, “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖнинг 09.08.2023 йилдаги 1/3-283-сонли хатига кўра, жавобгарнинг даъвогар олдидаги қарздорлиги 138.291.120 сўмни ташкил этган.

Шунингдек, мазкур ҳолат даъвогар вакили томонидан тақдим этилган даъвогар “Қурилиш люкс” МЧЖ ва “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ ўртасида тузилган ҳисоб-китоб маълумотномасига кўра ҳам жавобгарнинг даъвогар олдидаги қарздорлиги 138.291.120 сўмни ташкил этган. (“Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ томонидан муҳр билан тасдиқланган).

Даъвогар томонидан мазкур қарздорликни қайтариш тўғрисидаги юборилган 35-сонли талабнома жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган.

Шу боис, “Қурилиш люкс” МЧЖ тугатиш бошқарувчиси Х.Комилов тугатишга доир иш юритиш жараёнида “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖга хат билан мурожаат қилинганлиги, мурожаатига жавобан 09.08.2023 йил ҳолатига даъвогарнинг жавобгарга нисбатан 138.291.120 сўм ҳақдорлиги мавжуд эканлиги аниқланганлигини сабабли мазкур ҳақдорликни ундириб бериш юзасидан судга даъво аризаси билан мурожаат қилган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг (бундан буён матнда “ФК” деб юритилади) 236-моддасига кўра мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонунчилик талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса - иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

ФКнинг 333-моддасига кўра, қарздор айби бўлган тақдирда мажбуриятни бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги учун, агар қонунчиликда ёки шартномада бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, жавоб беради.

Ушбу ҳолатлар, яъни жавобгарнинг даъвогар олдида 138.291.120 сўм қарздорлиги мавжудлиги даъвогар вакилининг дастлабки суд мажлисларида берган кўрсатмалари ва жавобгар вакилининг тушунтиришлари ҳамда иш ҳужжатларидаги алоқа хатлари ва маълумотнома ҳамда бошқа иш ҳужжатларида ўз тасдиғини топган.

Шунингдек, суд жавобгар вакилининг “Жиноят ишлари бўйича Дўстлик туман судининг 20.04.2023 йилдаги ҳукмига кўра, “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ бошқаруви собиқ раиси А.Маҳмудов ҳамда “Қурилиш люкс” МЧЖ собиқ раҳбари С.Суяровлардан солидар тартибда “Дўстлик дон маҳсулотлари” АЖ фойдасига 345.202.515 сўм моддий зарар сифатида ундирилганлиги, натижада жавобгар ҳақдор бўлиши лозимлиги” ҳақидаги важларига кўра, мазкур 345.202.515 сўм сумма фуқаро А.Маҳмудов ҳамда С.Суяровлардан моддий зарар сифатида солидар тартибда ундирилганлигини инobatга олиб, жавобгар вакилининг ушбу важлари даъвони қаноатлантиришни рад этишга асос бўлмайди деб ҳисоблайди.

Даъвогар даъво аризасида ундириш сўралган асосий қарздорликни жавобгардан талаб қилишга ҳақли.

Қолаверса, жавобгар вакили даъво аризаси талабини инкор этувчи далилларни тақдим этмади ва ўз эътирозларини ҳуқуқий асослантирилган бухгалтерия ҳужжатлари ва бошқа далиллар билан исботлаб бермади.

Ваҳоланки, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 68-моддасининг биринчи қисмига кўра ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Шу боис, суд даъвонинг 138.291.120. сўм асосий қарз ундириш талабини қаноатлантиришни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддаси биринчи қисмига кўра, суд ҳаражатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдorigа мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Юқоридагиларга кўра, суд даъвогарнинг даъво аризасини тўлиқ қаноатлантиришни, жавобгардан даъвогар фойдасига 138.291.120 сўм асосий қарз ва 33.000 сўм почта харажати ундиришни, ишни кўриш билан боғлиқ давлат божини жавобгар зиммасига юклашни лозим топди.

Юқоридагиларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 176, 179, 180 ва 186-моддаларини қўллаб, суд

қ а р о р қ и л а д и:

Даъво аризаси талаблари тўлиқ қаноатлантирилсин.

Даъвогар “Қурилиш люкс” масъулияти чекланган жамияти фойдасига жавобгар “Дўстлик дон маҳсулотлари” акциядорлик жамияти ҳисобидан 138.291.120 сўм асосий қарз, олдиндан тўланган 33.000 сўм почта ҳаражати ундирилсин.

Жавобгар “Дўстлик дон маҳсулотлари” акциядорлик жамияти ҳисобидан Ўзбекистон Республикаси бюджетига 2.765.822 сўм давлат божи ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қабул қилинган кундан бир ой ўтгач қонуний кучга киради.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач ижро варақаси берилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори устидан шу суд орқали Жиззах вилоят судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатига ҳал қилув қарори қабул қилинган кундан эътиборан бир ой ичида апелляция тартибида шикоят бериш мумкин.

Судья

И.Қурбанов

Ҳужжат имзоланган: Қурбанов Исомиддин Бахриддинович, 10.11.2023

